



SVEA HOVRÄTT
Avdelning 08
Rotel 0802

DOM
2019-08-23
Stockholm

Mål nr
B 6615-19

Sid 1 (19)

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Norrtälje tingsrätts dom den 3 juni 2019 i mål nr B 1268-18, se bilaga A

PARTER (antal tilltalade 1)

Klagande och motpart (Åklagare)

Kammaråklagare Spec Madeleine Pettersson
Åklagarmyndigheten
Norrorots åklagarkammare i Stockholm

Klagande och motparter (Målsägande)

1. Ricard Dolk
Arvid Tydén's Allé 20
171 69 Solna

2. Karin Dolk
Runda Vägen 17
167 51 Bromma

3. Loise Dolk
Ekebylundsvägen 10
179 75 Skå

4. Viktor Dolk
Fällvägen 38
179 60 Stenhamra

Ombud och målsägandebiträde för 1–4: Advokat Thomas Bodström
Box 3431
103 68 Stockholm

Klagande och motpart (Tilltalad)

Barbara Jarl Sandelius, 19640508-1800
Frihetsberövande: Häktad
F.n. Häktet Kronoberg

Ombud och offentlig försvarare: Advokat Björn Hurtig
Stampgatan 20
411 01 Göteborg

Dok.Id 1516412

Postadress
Box 2290
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls Torg 16

Telefon
08-561 670 00
08-561 670 90

E-post: svea.hovratt@dom.se
www.svea.se

Telefax
08-561 671 09

Expeditionstid
måndag – fredag
09:00–16:30

Motpart (Målsägande)

Dödsboet efter Ove Dolk

Adress hos ombudet

Ombud: Advokat Thomas Bodström

Box 3431

103 68 Stockholm

SAKEN

Mord m.m.

HOVRÄTTENS DOMSLUT

1. Hovrätten ändrar tingsrättens dom på så sätt att hovrätten
 - a) dömer Barbara Jarl Sandelius för, i stället för stöld, grov stöld enligt 8 kap. 4 § brottsbalken under tiden den 17–18 februari 2018 (åtalpunkten 2 b),
 - b) dömer Barbara Jarl Sandelius även för stöld enligt 8 kap. 1 § brottsbalken den 19 februari 2018 såvitt avser en tv (del av åtalpunkten 2 c),
 - c) dömer Barbara Jarl Sandelius även för stöld enligt 8 kap. 1 § brottsbalken den 19 februari 2018 såvitt avser sex pennor till ett värde om 1 150 kr (del av åtalpunkten 2 d),
 - d) frikänner Barbara Jarl Sandelius från ansvar för stöld den 9 mars 2018 såvitt avser möbler och fyra däck till en personbil av märket Ford (del av åtalpunkten 2 e),
 - e) bedömer antalet gärningar enligt åtalpunkterna 2 b–2 e som grov stöld enligt 8 kap. 4 § brottsbalken vid ett tillfälle och stöld enligt 8 kap. 1 § brottsbalken vid tre tillfällen (av tingsrätten bedömt som stöld vid två tillfällen, se punkten 3 i tingsrättens domslut), samt
 - f) bestämmer fängelsestraffets längd till 18 år.
2. Barbara Jarl Sandelius ska vara häktad till dess fängelsestraffet får verkställas.
3. Det som tingsrätten har beslutat om beslag ska fortsätta att gälla.
4. Thomas Bodström får ersättning av staten med 110 112 kr. Av beloppet avser 85 560 kr arbete, 2 530 kr tidsspillan och 22 022 kr mervärdesskatt.
5. Björn Hurtig får ersättning av staten med 300 081 kr. Av beloppet avser 168 360 kr arbete, 48 386 kr tidsspillan, 23 319 kr utlägg och 60 016 kr mervärdesskatt.

6. Staten ska stå för kostnaderna i punkterna 4 och 5.
 7. Barbara Jarl Sandelius yrkande om ersättning av allmänna medel för kostnader för bevisning avslås.
-

YRKANDEN I HOVRÄTTEN

Åklagaren har yrkat att hovrätten ska döma Barbara Jarl Sandelius även för stöld såvitt avser en tv (åtalspunkten 2 c), sex pennor (åtalspunkten 2 d) samt fyra tavlor som återfanns på Tegnérgatan i Stockholm och fyra sommardäck till en personbil av märket Mercedes (åtalspunkten 2 e). Hon har även yrkat att hovrätten ska bedöma gärningen enligt åtalspunkten 2 b som grov stöld samt bestämma påföljden till fängelse på livstid.

Ricard Dolk, Karin Dolk, Loise Dolk och Viktor Dolk har yrkat att hovrätten ska helt bifalla deras skadeståndsyrkanden i tingsrätten.

Barbara Jarl Sandelius har yrkat att hovrätten ska frikänna henne och, till följd av detta, avslå Ricard Dolks, Karin Dolks, Loise Dolks, Viktor Dolks och dödsboets efter Ove Dolk skadeståndsyrkanden.

Part har motsatt sig respektive motparts ändringsyrkanden. Barbara Jarl Sandelius har i hovrätten vid en fällande dom i morddelen i och för sig vitsordat de skadestånd som tingsrätten dömt ut.

Målsägandena har biträtt åtalet även i hovrätten.

UTREDNINGEN I HOVRÄTTEN

Parterna har lagt fram samma bevisning i hovrätten som i tingsrätten. Dessutom har åklagaren som ny bevisning i hovrätten åberopat kontoutdrag samt sms-meddelanden mellan Barbara Jarl Sandelius och Peter Kunc. Barbara Jarl Sandelius har som ny bevisning i hovrätten åberopat en översättning av ett e-postmeddelande, utbildningsintyg, ett yttrande från det sakkunniga vittnet Britta Alin Åkerman samt ett utkast till en roman. På Barbara Jarl Sandelius begäran har det även som ny bevisning i hovrätten hållits vittnesförhör med Britta Alin Åkerman, Hitoshi Fukuhara och Håkan Andersson. Förutom sms-meddelandena mellan Barbara Jarl Sandelius och Peter Kunc (som avsett åtalspunkten 2 e) har den nu nämnda nya bevisningen avsett åtalet för mord enligt åtalspunkten 2 a.

HOVRÄTTENS DOMSKÄL

Skuld

Åtalspunkten 1 (grov stöld)

Hovrätten gör beträffande denna åtalspunkt inte någon annan bedömning än den som tingsrätten har gjort. Tingsrättens dom ska därför inte ändras i denna del.

Åtalspunkten 2 a (mord)

Inledning

När det gäller åtalet för mord konstaterar hovrätten att tingsrätten har sammanfattat vad som enligt domstolen är utrett i målet och att tingsrätten har utvecklat skälen för de slutsatser som domstolen har kommit till i frågan om Barbara Jarl Sandelius har begått gärningen. Även om hovrätten – så som kommer att framgå – i sak instämmer i tingsrättens bedömningar, finner hovrätten anledning att i vissa avseenden utveckla resonemanget.

Hur och när fick Ove Dolk i sig cyanid?

Tingsrätten har på s. 13 och 14 i domen utförligt redogjort för den utredning som lagts fram i fråga om vad som orsakade Ove Dolks död. Hovrätten ansluter sig fullt ut till tingsrättens bedömningar i denna del. Det är alltså bevisat att Ove Dolk avled till följd av förgiftning med cyanid.

Fredrik Sjöblom har berättat att Ove Dolk uppträdde förvirrat, sluddrade, var ostadig och bajsade på sig när Fredrik Sjöblom anlände till Ove Dolks hus omkring kl. 18.30 den aktuella kvällen. Med hänsyn till att Katharina L Sjölin uppgett att den alkoholkoncentration som uppmätts i Ove Dolks lårblod talar för ett mindre alkoholintag innan dödsfallet kan dessa symptom inte förklaras av att Ove Dolk druckit alkohol under dagen. Ove Dolks uppträdande är däremot förenligt med de

inledande symptom som enligt Carl Söderberg kan förväntas efter ett intag av cyanid. Mot denna bakgrund står det klart att Ove Dolks försämrade hälsotillstånd vid tidpunkten för Fredrik Sjöbloms besök omkring kl. 18.30 var ett resultat av att Ove Dolk dessförinnan hade fått i sig cyanid.

Som tingsrätten har konstaterat har Carl Söderberg förklarat att injektion av cyanid i blodet samt inandning av cyanid i gasform normalt medför snabba dödsförlopp. I Ove Dolks fall är det enligt Carl Söderberg mest sannolikt att det har varit fråga om ett intag via munnen eftersom omständigheterna tyder på ett långsammare förlopp. Hovrätten ansluter sig till denna bedömning. Detta innebär att hovrätten, liksom tingsrätten, avfärdar möjligheten att Ove Dolk har förgiftats genom långvarig exponering av cyanid i sitt yrke.

Carl Söderberg har uppgett att de inledande symptomen efter ett oralt intag av cyanid normalt debuterar efter några minuter. I det telefonsamtal som ägde rum mellan Ove Dolk och Fredrik Sjöblom kl. 16.14 den aktuella dagen uppger Ove Dolk visserligen att han ”är helt slut”, men han framstår i övrigt som lättsam och engagerad. Fredrik Sjöblom har berättat att Ove Dolk lät ”som vanligt”. Mot denna bakgrund kan Ove Dolks intag av cyanid som tidigast ha skett precis innan samtalet.

Intaget av cyanid måste alltså ha ägt rum någon gång mellan ca kl. 16.14 och ca kl. 18.30. Denna utgångspunkt förändras inte av den omständigheten att Ove Dolk genomgått en gastric bypass-operation. Katharina L Sjölin har inte kunnat dra någon säker slutsats om hur dödsförloppet vid cyanidförgiftning påverkas av att den större delen av magsäcken förbikopplats, men har uppgett att det tar ”lite längre tid” för cyanid att i ett sådant fall utvecklas till blåsyra i kroppen. Det har således inte framkommit något som talar för att Ove Dolks gastric bypass-operation annat än i mindre mån förlängt dödsförloppet.

Kan det ha rört sig om en olycka eller ett självmord?

Hovrätten ansluter sig till tingsrättens bedömning att det kan uteslutas att Ove Dolk fått i sig cyanid av misstag eller genom en olycka. Det kan i detta avseende noteras att

anhöriga och vänner till Ove Dolk vittnat om att han aldrig bedrev guldsmedsarbete på fastigheten i Furusund eller hade någon annan anledning att ta med sig cyanid dit.

Tingsrätten har som skäl för slutsatsen att Ove Dolk inte begått självmord framhållit bl.a. att han rent allmänt var en glad person, att hans sinnesstämning den aktuella dagen var normal och att det inte påträffats något avskedsbrev.

Som nämnts ovan har det i hovrätten hållits förhör med det sakkunniga vittnet Britta Alin Åkerman, senior professor och forskare i suicidfrågor vid Nationellt centrum för suicidforskning och prevention av psykisk ohälsa. Hon har förklarat att de nu redovisade omständigheterna inte är sådana att de kan tas till intäkt för att en person inte har begått självmord, utan att det är relevant att i stället bedöma huruvida det har funnits någon typisk riskfaktor för självmord hos personen. Enligt henne är den mest förekommande riskfaktorn psykisk ohälsa, huvudsakligen depression. Andra riskfaktorer kan vara bl.a. ekonomiska problem, relationsproblem, svår fysisk sjukdom och alkoholmissbruk.

Vid en bedömning av om det funnits någon riskfaktor för självmord hos Ove Dolk konstaterar hovrätten till en början att det inte framkommit något som tyder på att han sökt vård eller medicinerat för psykisk ohälsa. Flera av hans anhöriga och vänner har vittnat om att de inte uppfattat någon indikation på att han led av psykisk ohälsa. Utredningen visar vidare att den ekonomiska situationen i Ove Dolks företag var något ansträngd, men att så varit fallet under en längre tid samt att företagets konkurs orsakades av hans död. Det har framkommit att Ove Dolk i tiden innan dödsfallet började misstänka att Barbara Jarl Sandelius träffade en annan man, men det faktum att han såg fram emot en ”mysmiddag” med henne den aktuella kvällen talar för att han fortfarande trivdes i hennes sällskap. Eventuella farhågor hos Ove Dolk om hur förhållandet skulle utvecklas måste enligt hovrättens mening också bedömas utifrån att relationen varat under förhållandevis kort tid. Ove Dolk hade vissa fysiska besvär, dock inte någon svår sjukdom eller skada. Inte heller hans alkoholvanor kan anses ha varit av den arten att de utgjort någon riskfaktor för självmord. Sammantaget har det således inte funnits någon tydligt iakttagbar riskfaktor för självmord hos Ove Dolk.

Det finns enligt hovrättens mening även andra omständigheter som talar mot att Ove Dolk tagit sitt liv. Barbara Jarl Sandelius har själv inte uppfattat Ove Dolk som självmordsbenägen. Hon har inte uppgett att hon märkt något som tyder på att han tog sitt liv den aktuella kvällen. Det finns inga uppgifter om att det i huset ska ha lämnats spår av ett självmord. Två dagar innan hans död bemödade sig Ove Dolk om att skicka ett e-postmeddelande för att avbryta en beställning av blommor som inte levererats i tid. Han hade planer på både kort och lång sikt som han såg fram mot. Om han ville begå självmord genom att inta cyanid framstår det vidare som besynnerligt varför han skulle transportera giftet till Furusund för att ta sitt liv där.

Hovrätten finner sammanfattningsvis att det är i det närmaste uteslutet att Ove Dolk intog cyanid för att begå självmord.

Förgiftade Barbara Jarl Sandelius Ove Dolk?

Som hovrätten har konstaterat ovan intog Ove Dolk cyanid någon gång mellan ca kl. 16.14 och ca kl. 18.30. Under denna tid befann sig endast Barbara Jarl Sandelius och Ove Dolk i bostaden. Detta talar mycket starkt för att Barbara Jarl Sandelius förgiftat Ove Dolk.

Hovrätten ansluter sig till tingsrättens bedömning att Barbara Jarl Sandelius lämnat motstridiga uppgifter om händelseförloppet samt att hon inte kan anses trovärdig (se s. 16 och 17 i domen). I denna del kan tilläggas att hon uppenbart ljugit om vad som skett med Ove Dolks mobiltelefon (hovrätten återkommer till denna vid bedömningen av åtalpunkten 2 b nedan). Det råder inget tvivel om att Barbara Jarl Sandelius använt mobiltelefonen för att ringa samtalet till Kuba kl. 18.56.

Barbara Jarl Sandelius har i kalenderposten "MUERTE DE OVE" ("Oves död") antecknat tidsspännet kl. 19.00–20.00 den aktuella kvällen. Kalenderposten skapades senast kl. 04.15 samma natt och raderades senare. I e-postmeddelandet som hon skickade kl. 04.27 till sin halvsyster Yain skrev hon bl.a. att Ove avled "för exakt nästan 8 timmar sedan". Barbara Jarl Sandelius påstående att hon var så förvirrad vid tillfället att hon misstog sig beträffande tidpunkterna är inte förenligt med att hon i

samma meddelande utger sig för att kunna fastslå dödsorsaken samt informerar Yain om att hon kan förvänta sig pengar i slutet av månaden. Det faktum att de dödstidpunkter som angetts i kalenderposten och e-postmeddelandet är förhållandevis nära varandra talar starkt för att Barbara Jarl Sandelius känt till den korrekta tidpunkten. Det strider i så fall mot hennes påstående att hon anträffat Ove Dolk först strax innan kl. 23 då han redan var avliden.

Beträffande Barbara Jarl Sandelius internethistorik är det inte korrekt som tingsrätten angett att det finns uppgifter om att hon sökt på leverantör av cyanid. Däremot stämmer det att hon vid ett flertal tillfällen gjort sökningar om olika gifter och giftmord under hösten 2016 och sommaren/hösten 2018. Av sidor som hon besökt under hösten 2016 framgår information om cyanid som dödligt gift. Hon har förklarat att hon gjort sökningarna som en del av sitt författarskap. Hovrätten konstaterar att vissa sökningar är specifika såsom ”kvinnan som förgiftar sin man” samt att det inte finns något stöd för att Barbara Jarl Sandelius skrivit något som haft med gifter eller giftmord att göra. Hennes påstående framstår därför som en efterhandskonstruktion. Internethistoriken talar därmed för att Barbara Jarl Sandelius planerat att begå ett giftmord. Det faktum att internethistoriken i hennes mobiltelefon och dator från tiden då hon levde tillsammans med Ove Dolk i allt väsentligt har raderats och inte kunnat återskapas talar varken för eller emot denna slutsats.

Fredrik Sjöblom har berättat att Barbara Jarl Sandelius var mån om att han snabbt skulle lämna bostaden efter att han kommit för att hjälpa till att ta hand om Ove Dolk omkring kl. 18.30. Vidare har Alexandra Wik uppgett att hon är helt säker på att Barbara Jarl Sandelius svarade nej när läkaren Sara Mikaili under natten frågade om Ove Dolk skulle obduceras. Båda dessa omständigheter är förenliga med att Barbara Jarl Sandelius förgiftat Ove Dolk.

Hovrätten ansluter sig till tingsrättens bedömning att frågan om Barbara Jarl Sandelius haft något motiv att döda Ove Dolk saknar avgörande betydelse vid bedömningen av skuldfrågan (se s. 17 i domen).

Sammanfattningsvis talar utredningen mycket starkt för att Barbara Jarl Sandelius begått gärningen. Med utgångspunkt i de överväganden som har gjorts i det föregående om att det är i det närmaste uteslutet att Ove Dolk på något sätt själv fått i sig cyanid instämmer hovrätten i tingsrättens slutsats att det är ställt utom rimligt tvivel att Barbara Jarl Sandelius uppsåtligen har berövat Ove Dolk livet på det sätt som anges i gärningsbeskrivningen. Gärningen ska rubriceras som mord i enlighet med vad åklagaren har gjort gällande och tingsrätten har funnit. Tingsrättens dom ska därmed inte ändras i denna del.

Åtalspunkten 2 b (grov stöld)

Som hovrätten har konstaterat i det föregående är det utrett att Barbara Jarl Sandelius använt Ove Dolks mobiltelefon för att ringa samtalet till Kuba kl. 18.56 den aktuella kvällen. Det kan inte heller vara någon annan än hon som ringt samtalen kl. 19.35 och 19.44 som åklagaren har bedömt som felringningar. Vidare måste det vara Barbara Jarl Sandelius som mellan kl. 19.17–19.48 överfört bilder och två videosekvenser från Ove Dolks mobiltelefon till sin mobiltelefon. Vid tidpunkterna för dessa samtal och överföringar var Ove Dolk antingen döende eller nyss avliden. Trots att mobiltelefonen inte har återfunnits är dessa omständigheter tillräckliga för att det ska vara bevisat att Barbara Jarl Sandelius tillgrepp telefonen med tillägnelseuppsåt. Som tingsrätten har funnit ska hon därmed dömas för stöld avseende telefonen. Det har inte presenterats någon utredning beträffande telefonens värde. Åtalet är därmed inte styrkt såvitt avser påståendet att den vid gärningstillfället hade ett värde om ca 8 000 kr. Det kan endast hållas för visst att det rör sig om ett icke ringa värde.

När det gäller Ove Dolks förlovningsring har Barbara Jarl Sandelius uppgett att hon tog den när hon besökte fastigheten i Furusund tillsammans med Ove Dolks syster Anna Löflund den 19 februari 2018 samt att hon då trodde att hon hade rätt till den. Barbara Jarl Sandelius påstående att hon tog ringen först den dagen är motbevisat genom läkaren Sara Mikailis anteckning med innebörden att hon inte funnit några föremål på Ove Dolks kropp efter dödsfallet. Det ska även nämnas att Barbara Jarl Sandelius i ett inspelat samtal som hölls mellan henne, Loise Dolk och Anna Löflund den 21 februari 2018 i Ove Dolks affär uppgav att hon tog ringen när läkaren var på

plats efter dödsfallet. Sammantaget är det bevisat att Barbara Jarl Sandelius tagit ringen från Ove Dolk i ett skede då han var antingen döende eller nyss avliden. Alldeles oavsett omständigheten att det stod ”BARBARA” på ringen måste Barbara Jarl Sandelius ha förstått att hon inte hade rätt till den. Som tingsrätten har funnit ska hon därmed dömas för stöld avseende ringen. Det påstådda värdet är bevisat genom det presenterade värderingsintyget.

Vad gäller den klocka som sannolikt är en Rolex-kopia har Barbara Jarl Sandelius förklarat att hon fick den av Ove Dolk efter deras resa till Kuba kring årsskiftet 2017/2018. Av presenterade fotografier framgår att Ove Dolk använde klockan bl.a. under denna resa. Det har inte framkommit något som tyder på att Ove Dolk skulle ha anledning att vilja ge klockan till Barbara Jarl Sandelius. Hennes påstående om att klockan var värdelös är inte förenligt med att hon förvarade den i ett säkerhetsskåp i lokalen på Tegnérgatan efter Ove Dolks död. Invändningen om att hon fått klockan i gåva framstår som en efterhandskonstruktion och lämnas utan avseende. Med beaktande av Sara Mikailis anteckning som hovrätten har redogjort för ovan måste Barbara Jarl Sandelius ha tagit klockan från Ove Dolk i ett skede då han var antingen döende eller nyss avliden. Som tingsrätten har funnit ska Barbara Jarl Sandelius därmed dömas för stöld avseende klockan.

Vid bedömningen av om ett stöldbrott är grovt ska det särskilt beaktas bl.a. om gärningen har varit av särskilt hänsynslös art (se 8 kap. 4 § andra stycket brottsbalken). I detta fall har Barbara Jarl Sandelius förgiftat Ove Dolk och därefter stulit mobiltelefonen, förlovningsringen och klockan då han var antingen döende eller nyss avliden. Stölden har alltså riktats mot en skyddslös person som uppenbarligen saknat möjlighet att freda sina ägodelar från tillgrepp. Mot denna bakgrund ska stölden rubriceras som grov (jfr Agneta Bäcklund m.fl., Brottsbalken [17 april 2019, Zeteo], kommentaren till 8 kap. 4 § under rubriken Farlig eller hänsynslös art).

Sammanfattningsvis ska tingsrättens dom i denna del ändras endast på så sätt att Barbara Jarl Sandelius döms för grov stöld i stället för stöld av normalgraden.

Åtalspunkten 2 c (stöld)

Den tv som åklagaren har påstått att Barbara Jarl Sandelius har stulit från Ove Dolks dödsbo var vid dödsfallet uppsatt på väggen på undervåningen i huset i Furusund. När Barbara Jarl Sandelius och Anna Löflund befann sig i huset den 19 februari 2018 fick Barbara Jarl Sandelius hjälp av Fredrik Sjöblom att montera ned tv:n och placera den i hans garage innan den transporterades därifrån. Tv:n har inte återfunnits. Barbara Jarl Sandelius har berättat att Ove Dolk köpte tv:n för hennes räkning efter att hon överfört 4 000 kr till honom.

Barbara Jarl Sandelius uppgifter i denna del är detaljfattiga och framstår som ologiska. Hon har exempelvis inte kunnat förklara varför hon överförde just 4 000 kr och har inte heller kunnat uppge vad tv:n kostade eller när köpet genomfördes. Hon har inte framstått som trovärdig och det saknas helt möjligheter att kontrollera hennes uppgifter. Lena Dolk har förklarat att tv:n tillhörde Ove Dolk, liksom övriga tv-apparater i huset. Ricard Dolk har berättat att Ove Dolk aldrig skulle köpa en ny tv utan att diskutera saken med honom. Sammantaget anser hovrätten att bevisningen är tillräcklig för att det ska anses utrett att tv:n tillhörde Ove Dolk. Barbara Jarl Sandelius ska därmed dömas för stöld avseende tv:n.

När det gäller elcykeln bedömer hovrätten att det saknas anledning att betvivla Loise Dolks och Lena Dolks uppgifter om att den tillhörde Ove Dolk. Med beaktande av detta samt att det rör sig om en herrecykel är Barbara Jarl Sandelius påstående att hon fått elcykeln som gåva från Ove Dolk motbevisat. Som tingsrätten har funnit ska Barbara Jarl Sandelius därmed dömas för stöld avseende elcykeln.

Inte heller beträffande träningsredskapen (en motionscykel och en vibrationsplatta) anser hovrätten att det finns anledning att betvivla Loise Dolks påstående att de tillhörde Ove Dolk. Barbara Jarl Sandelius uppgifter om att hon köpt redskapen på Blocket är detaljfattiga och går inte att kontrollera. Vidare framgår det av presenterade fotografier som Loise Dolk lämnat till polisen att Ove Dolk haft åtminstone vibrationsplattan hemma hos sig i en annan bostad än den i Furusund. Bevisningen är

därmed tillräcklig för att det ska anses utrett att båda träningsredskapen tillhörde Ove Dolk. Barbara Jarl Sandelius ska därmed dömas för stöld avseende dessa.

Sammanfattningsvis ska tingsrättens dom i denna del ändras endast på så sätt att Barbara Jarl Sandelius döms även för stöld avseende en tv.

Åtalspunkten 2 d (stöld)

Av presenterat beslagsprotokoll framgår att de sex pennorna av märket Caran d'Ache togs i beslag från Barbara Jarl Sandelius förråd på Shurgard på Vanadisvägen i Stockholm, dvs. inte från säkerhetsskåpet på Tegnérgatan som tingsrätten har angett i sin dom. Enligt Barbara Jarl Sandelius har hon köpt pennorna för att sälja dem i Ove Dolks butik.

Hovrätten konstaterar att flertalet pennor hade prislappar och att samtliga fanns i Ove Dolks butik till dess Barbara Jarl Sandelius tog med sig dem efter hans död. Inte heller i denna del kan Barbara Jarl Sandelius anses trovärdig och hennes berättelse framstår som ologisk. Loise Dolk har uppgett att pennorna fanns i butiken redan när hennes farfar arbetade där innan 2005 och även när hon själv arbetade i butiken 2010. Ove Dolks sms till Barbara Jarl Sandelius den 15 februari 2018 med innehållet ”Men du får välja penna när du kommer” talar för att Ove Dolk avsett att ge en penna till Barbara Jarl Sandelius och att övriga pennor i butiken var hans. Hovrätten anser mot denna bakgrund att det är bevisat att samtliga sex pennor tillhörde Ove Dolk.

När det gäller klockan av märket Guess som togs i beslag från säkerhetsskåpet på Tegnérgatan har Barbara Jarl Sandelius avstått från att uttala sig. Hovrätten anser att det saknas anledning att betvivla Loise Dolks påstående att klockan var Ove Dolks. Även med beaktande av att det rör sig om en damklocka är det bevisat att klockan tillhörde Ove Dolk.

Barbara Jarl Sandelius har invänt att hon den 19 februari 2018 fått dödsboets samtycke att ta med sig pennorna och klockan från Ove Dolks butik. Av inspelningen av samtalet i butiken den dagen framgår att Barbara Jarl Sandelius påstod att vissa pennor

och en klocka i butiken var hennes samt att Ricard Dolk uppgav att hon kunde ta med sig dem. Det har emellertid framkommit att inte alla dödsbodelägare uppehöll sig i butiken då denna konversation ägde rum. I vart fall Loise Dolk befann sig på annat håll. Eftersom ett dödsbo företräds av samtliga dödsbodelägare gemensamt har Barbara Jarl Sandelius inte fått något giltigt samtycke från dödsboet att ta pennorna eller klockan. Särskilt mot bakgrund av att hon kom över pennorna och klockan genom vilseledande måste Barbara Jarl Sandelius ha insett att hon inte fick något giltigt samtycke från dödsboet och att det därmed rörde sig om ett olovligt tagande. Eftersom den penna som Ove Dolk sannolikt hade utlovat som gåva till Barbara Jarl Sandelius aldrig hann överlämnas till henne innan hans död på så sätt att gåvan kan anses ha fullbordats, måste hon vidare ha förstått att hon inte heller hade rätt till denna penna.

Det nu anförda innebär att Barbara Jarl Sandelius, som tingsrätten har funnit, ska dömas för stöld avseende klockan av märket Guess. Det innebär även att hon ska dömas för stöld avseende samtliga sex pennor. Med beaktande av uppgifterna i det åberopade värderingsintyget är det inte styrkt att pennorna haft ett högre sammanlagt värde än 1 150 kr. Tingsrättens dom ska ändras i enlighet med detta.

Åtalspunkten 2 e (stöld)

Hovrätten instämmer i tingsrättens bedömning såvitt avser stölden av containern. Det är alltså bevisat att containern tillhörde Peter Kunc, att Barbara Jarl Sandelius tog den från fastigheten i Furusund med tillägnelseuppsåt samt att containern var värd ca 12 000 kr.

Hovrätten instämmer även i tingsrättens bedömning såvitt avser den påstådda stölden av fyra sommardäck till en personbil av märket Mercedes. Åtalet ska i denna del således ogillas redan av det skälet att däcken inte tillhörde Ove Dolks dödsbo.

Tingsrätten har i sina domskäl inte nämnt den påstådda stölden av möbler. Det är alltså oklart huruvida tingsrätten har dömt Barbara Jarl Sandelius enligt denna del av gärningspåståendet. Hovrätten anser att bevisningen är tillräcklig för att det ska anses styrkt att möblerna tillhörde Ove Dolk. Det har emellertid framkommit att Barbara Jarl

Sandelius inte tog med sig dem från containern efter att den transporterats till Stig Nilssons industritomt i Västerhaninge. Mot denna bakgrund är det inte ställt utom rimligt tvivel att hon vid tidpunkten för tillgreppet den 9 mars 2018 hade uppsåt att tillägna sig möblerna. Åtalet ska därmed ogillas i den del det avser möblerna.

Även när det gäller de fyra däcken till en personbil av märket Ford är bevisningen tillräcklig för att det ska anses styrkt att de tillhörde Ove Dolk. På samma sätt som avseende möblerna har det dock inte framkommit något som tyder på att Barbara Jarl Sandelius tog med sig däcken från containern efter att den transporterats till Västerhaninge. Det är därför inte bevisat att hon vid tidpunkten för tillgreppet hade uppsåt att tillägna sig däcken. Åtalet ska därmed ogillas i den del det avser dessa däck.

Vad gäller de nio tavlorna bedömer hovrätten att det saknas anledning att betvivla Loise Dolks och Lena Dolks uppgifter om att de alla tillhörde Ove Dolk. Det har inte framkommit något som indikerar att Ove Dolk skulle ha anledning att vilja ge bort tavlor till Barbara Jarl Sandelius. Barbara Jarl Sandelius sms till Ove Dolk den 19 oktober 2017 med innehållet ”Du fick tavlan jag lånade av dig till kontoret” talar mot att Ove Dolk ska ha gett någon tavla till henne. Sammantaget är det bevisat att alla nio tavlor tillhörde Ove Dolk.

Som tingsrätten har funnit är det vidare utrett att Barbara Jarl Sandelius tagit alla tavlorna från huset i Furusund. När det gäller de fem tavlor som tagits i beslag från Barbara Jarl Sandelius bostad på Karlavägen är det genom Stig Nilssons uppgifter styrkt att dessa fanns i containern när den transporterades till Västerhaninge den 9 mars 2018 samt att Barbara Jarl Sandelius därefter tog med sig tavlorna från containern. Liksom tingsrätten anser hovrätten därför att Barbara Jarl Sandelius ska dömas för stöld avseende dessa fem tavlor. Genom det presenterade värderingsintyget är det bevisat att dessa tavlor hade ett sammanlagt värde om 6 700 kr.

Stig Nilsson har uppgett att han uppfattade det som att det fanns fyra eller fem tavlor i containern. Det talar för att de fyra tavlorna som återfanns i lokalen på Tegnérsgatan inte fanns i containern när den transporterades till Västerhaninge den 9 mars 2018. Vidare har Loise Dolk berättat att när hon och Lena Dolk besökte huset i Furusund den

24 februari 2018 fanns inte tavlan med ett isberg eller tavlan med björkar kvar på ovanvåningen. Båda dessa tavlor togs i beslag från lokalen på Tegnérsgatan. Det innebär att det är oklart när Barbara Jarl Sandelius tillgrep de fyra tavlorna som återfanns på Tegnérsgatan. Tillgreppet kan alltså ha skett tidigare än den dag då åklagaren har påstått att Barbara Jarl Sandelius tog tavlorna, dvs. den 9 mars 2018. Mot denna bakgrund ska åtalet ogillas i den del det avser dessa tavlor. Hovrätten kommer alltså fram till samma slutsats som tingsrätten har gjort, dock av andra skäl.

Sammanfattningsvis ska tingsrättens dom såvitt avser åtalpunkten 2 e ändras endast på så sätt att Barbara Jarl Sandelius frikänns från ansvar för stöld av möbler och fyra däck till en personbil av märket Ford.

Antalet brott enligt åtalpunkterna 2 b–2 e

Tingsrätten har beträffande åtalpunkterna 2 b–2 e dömt Barbara Jarl Sandelius för stöld vid två tillfällen. Tingsrättens överväganden i fråga om hur många brott Barbara Jarl Sandelius har begått enligt dessa åtalpunkter framgår inte av domen. Åklagaren har i hovrätten förtydligat att hon anser att det rör sig om ett brott per åtalpunkt, dvs. sammanlagt fyra brott. Försvaret har fått tillfälle att yttra sig i frågan.

Hovrätten anser i likhet med åklagaren att den aktuella brottsligheten omfattar fyra avgränsade brottstillfällen, ett per åtalpunkt. Antalet målsägande saknar betydelse för antalsräkningen. Hovrätten bedömer därmed gärningarna enligt åtalpunkterna 2 b–2 e som grov stöld vid ett tillfälle och stöld vid tre tillfällen. Tingsrättens dom ska ändras i enlighet med detta.

Påföljd

Enligt Högsta domstolens praxis är utgångspunkten att påföljden för mord ska vara fängelse i fjorton år. För att straffet ska bestämmas till fängelse i sexton år krävs att omständigheterna sammantagna tydligt talar för ett högre straff medan fängelse i arton år bör tillämpas endast i de fall då omständigheterna varit mycket försvårande, samtidigt som de inte varit av sådant slag att fängelse på livstid borde dömas ut.

Fängelse på livstid ska i sin tur tillämpas endast i de undantagsfall när ett tidsbestämt fängelsestraff på arton år inte är tillräckligt, t.ex. när gärningsmannen mördat fler än en person eller då omständigheterna annars varit synnerligen försvårande (se NJA 2013 s. 376 och NJA 2016 s. 3).

I detta fall finns inga förmildrande omständigheter, däremot ett flertal försvårande omständigheter. Ove Dolk har mördats i sin egen bostad av en till honom närstående person. Han har befunnit sig i en skyddslös ställning, ensam med Barbara Jarl Sandelius i huset och utan möjlighet att påkalla hjälp. Barbara Jarl Sandelius har låtit Ove Dolk avlida och därefter väntat med att kontakta utomstående till dess han var bortom räddning. Det står klart att hon begått mordet med avsiktssuppsåt. Hon måste vidare ha planerat gärningen noggrant. Förutom att hon via internet har skaffat sig kunskap om hur hon skulle kunna utföra ett giftmord är det uppenbart att brottet har krävt vissa förberedelser. Barbara Jarl Sandelius måste exempelvis ha övervägt hur hon skulle transportera cyanid till Furusund, hur hon skulle hantera kontakterna med grannarna Fredrik Sjöblom och Alexandra Wik samt hur hon skulle bete sig efter mordet. Barbara Jarl Sandelius har även agerat på ett förslaget sätt genom att vidta åtgärder för att undkomma upptäckt. Exempelvis har hon gjort sig av med Ove Dolks mobiltelefon, uppgett till läkare att Ove Dolk inte skulle obduceras samt spridit den osanna uppgiften att han avled till följd av sin hjärtproblematik och sitt alkoholintag. Utan Loise Dolks ansträngningar och den hjälp hon erhöll från en anställd på If hade den verkliga dödsorsaken av allt att döma förblivit okänd. Ytterligare en försvårande omständighet är att mordet har främjat den upprepade stöldbrottsligheten som påbörjades redan då Ove Dolk var antingen döende eller nyss avliden. Det går inte att dra några säkra slutsatser beträffande vilket lidande Ove Dolk utsattes för under dödsförloppet, men det får förutsättas att de inledande symptomen såsom tilltagande andningssvårigheter medförde åtminstone ett visst mått av ångest innan medvetlösheten inträdde.

Sammantaget är omständigheterna mycket försvårande, samtidigt som de inte är av sådant slag att fängelse på livstid bör dömas ut. Mordet har därmed enligt hovrättens mening ett straffvärde på fängelse i arton år.

Utöver mordet döms Barbara Jarl Sandelius även för grov stöld vid två tillfällen och stöld vid tre tillfällen, men ett tidsbestämt fängelsestraff får inte överstiga arton år (se 26 kap. 1 och 2 § brottsbalken). Påföljden bestäms därmed till fängelse i arton år. Tingsrättens dom ska ändras i enlighet med detta.

Skadestånd

Hovrätten gör inte någon annan bedömning än den som tingsrätten har gjort i frågan om skadestånd. Tingsrättens dom ska därför inte ändras i denna del.

Övriga frågor

Av de skäl som tingsrätten har angett ska Barbara Jarl Sandelius vara fortsatt häktad på det sätt som framgår av domslutet.

Den ersättning som Thomas Bodström har begärt är skälig och ska utgå.

I Björn Hurtigs kostnadsräkning yrkas ersättning för det sakkunniga vittnet Britta Alin Åkerman. Sådan ersättning kan inte utgå inom ramen för en offentlig försvarares arvode. Kostnaden är i stället en kostnad för den tilltalade som kan ersättas enligt bestämmelserna i 31 kap. rättegångsbalken. Hovrätten har därför uppfattat yrkandet så att det är Barbara Jarl Sandelius som yrkar ersättning för denna kostnad. Eftersom Barbara Jarl Sandelius inte frikänns från åtalet för mord kan kostnaden inte ersättas (se 31 kap. 2 § rättegångsbalken). Yrkandet ska därför avslås.

Den ersättning som Björn Hurtig i övrigt har begärt är skälig och ska utgå.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B
Överklagande senast 2019-09-20

I avgörandet har deltagit hovrättsråden Mats Walberg och Susanne Sundberg,
t.f. hovrättsassessorn Max Danielson, referent, samt nämndemännen Agneta Sjöstedt
och Peter Laine.

Avräkningsunderlag bifogas, se bilaga C.



NORRTÄLJE TINGSRÄTT
Brottmålsavdelningen

DOM
2019-06-03
meddelad i
Norrtälje

Mål nr: B 1268-18

PARTER (Antal tilltalade: 1)

Tilltalad

Barbara Jarl Sandelius, 19640508-1800
f n häktet Kronoberg

Offentlig försvarare:

Advokat Björn Hurtig
Advokaterna Hurtig & Partners AB
Stampgatan 20
411 01 Göteborg

Åklagare

Kammaråklagare Spec Madeleine Pettersson
Åklagarmyndigheten
Norrorts åklagarkammare i Stockholm
Box 950
191 29 Sollentuna

Målsägande

1. Karin Dolk
Runda Vägen 17 Lgh 1102
167 51 Bromma

Målsägandebiträde:

Advokat Thomas Bodström
Advokatbyrån Thomas Bodström AB
Box 3431
103 68 Stockholm

2. Loise Dolk
Ekebylundsvägen 10
179 75 Skå

Målsägandebiträde:

Advokat Thomas Bodström
Advokatbyrån Thomas Bodström AB
Box 3431
103 68 Stockholm

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 5 761 21 Norrtälje	Astrid Lindgrens gata 7	0176-768 00 E-post: norrtalje.tingsratt@dom.se www.norrtaljetingsratt.domstol.se	0176-768 35	måndag - fredag 08:30-16:00

3. Ricard Dolk
Arvid Tydéns Allé 20 Lgh 1501
171 69 Solna

Målsägandebiträde:
Advokat Thomas Bodström
Advokatbyrån Thomas Bodström AB
Box 3431
103 68 Stockholm

4. Viktor Dolk
Fällvägen 38
179 60 Stenhamra

Målsägandebiträde:
Advokat Thomas Bodström
Advokatbyrån Thomas Bodström AB
Box 3431
103 68 Stockholm

5. dödsboet efter Ove Dolk

Målsägandebiträde:
Advokat Thomas Bodström
Advokatbyrån Thomas Bodström AB
Box 3431
103 68 Stockholm

DOMSLUT

Brott som den tilltalade döms för

1. Mord, 3 kap 1 § brottsbalken
2018-02-17
2. Grov stöld, 8 kap 4 § brottsbalken i sin lydelse före 1 juli 2017
2013-08-07 -- 2013-09-07
3. Stöld, 8 kap 1 § brottsbalken
2018-02-17 -- 2018-03-09 (2 tillfällen)

Påföljd m.m.

Fängelse 16 år

Skadestånd

1. Barbara Jarl Sandelius ska betala skadestånd till Loise Dolk med 60 000 kr jämte ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 17 februari 2018 till dess betalning sker.
2. Barbara Jarl Sandelius ska betala skadestånd till Viktor Dolk med 60 000 kr jämte ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 17 februari 2018 till dess betalning sker.
3. Barbara Jarl Sandelius ska betala skadestånd till Ricard Dolk med 60 000 kr jämte ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 17 februari 2018 till dess betalning sker.
4. Barbara Jarl Sandelius ska betala skadestånd till Karin Dolk med 60 000 kr jämte ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 17 februari 2018 till dess betalning sker.
5. Barbara Jarl Sandelius ska betala skadestånd till dödsboet efter Ove Dolk med 28 458 kr jämte ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 17 februari 2018 till dess betalning sker.

Förverkande och beslag

1. Beslaget av silverljusstakar ska bestå tills domen vunnit laga kraft. Därefter ska godset utlämnas till Björn Lindman (Polismyndigheten Region Stockholm, polisområde Sthlm Nord beslagsliggare 2019-0201-BG4 nr 1).
2. I beslag tagna cyanidpreparat förklaras förverkade. Beslagen ska bestå (Polismyndigheten Region Stockholm, polisområde Sthlm Nord, beslagsliggare 2018-5000-BG104611 nr 1-3).
3. Beslaget av förlovningsring och Rolexklocka (kopia) ska bestå tills domen vunnit laga kraft. Därefter ska godset utlämnas till dödsboet efter Ove Dolk (Polismyndigheten Region Stockholm, polisområde Sthlm Nord, beslagsliggare 2018-5000-BG102203 nr 2 och 137).
4. Beslaget av el-cykel med tillhörande cykelnöckel ska bestå tills domen vunnit laga kraft. Därefter ska godset utlämnas till dödsboet efter Ove Dolk (Polismyndigheten Region Stockholm, polisområde Sthlm Nord, beslagsliggare 2018-5000-BG102238 nr 12 och 2018-5000-BG102135 nr 9).
5. Beslaget av pennor och Guessklocka ska bestå tills domen vunnit laga kraft. Därefter ska godset utlämnas till Dolk Guldsmeds AB konkursbo (Polismyndigheten Region Stockholm, polisområde Sthlm Nord, beslagsliggare 2018-5000-BG102146 nr 1-6 och 2018-5000-BG102203 nr 138).
6. Beslaget av nio tavlor med emballage ska bestå tills domen vunnit laga kraft. Därefter ska godset utlämnas till dödsboet efter Ove Dolk (Polismyndigheten Region Stockholm, polisområde Sthlm Nord, beslagsliggare 2018-5000-BG102173 nr 1-3, 2018-5000-BG102180 nr 1 och 2018-5000-BG102238 nr 5-11).

Häktning m.m.

Barbara Jarl Sandelius ska stanna kvar i häkte till dess domen i ansvarsdelen vinner laga kraft mot henne.

Brottsofferfond

Den tilltalade åläggs att betala en avgift på 800 kr enligt lagen (1994:419) om brottsofferfond.

Ersättning

1. Björn Hurtig får ersättning av staten med 775 627 kr. Av beloppet avser 393 300 kr arbete, 148 005 kr tidsspillan, 79 197 kr utlägg och 155 125 kr mervärdesskatt.
 2. Thomas Bodström får ersättning av staten med 382 301 kr. Av beloppet avser 273 240 kr arbete, 29 095 kr tidsspillan, 3 506 kr utlägg och 76 460 kr mervärdesskatt.
 3. Thomas Özbek får ersättning för sitt arbete som offentlig försvarare med 24 418 kr. Av beloppet avser 17 667 kr arbete, 1 867 kr tidsspillan och 4 884 kr mervärdesskatt.
 4. Elisabeth Sandström får ersättning för sitt arbete som offentlig försvarare med 97 290 kr. Av beloppet avser 51 642 kr arbete, 22 410 kr tidsspillan, 3 780 kr utlägg och 19 458 kr mervärdesskatt.
 5. Anne-Charlotte Westlund får ersättning för arbete som målsägandebiträde med 4 246 kr. Av beloppet avser 3 397 kr arbete och 849 kr mervärdesskatt.
 6. Staten ska stå för kostnaderna för de offentliga försvararna och målsägandebiträderna.
-

YRKANDEN M.M.

Åklagaren har framställt yrkanden enligt nedan;

1. GROV STÖLD (0201-K280439-13)

Barbara Jarl har olovligen tagit två antika silverljusstakar värda mellan 200 000 - 250 000 kronor, som tillhörde Björn Lindman. Det hände någon gång mellan den 7 augusti – 7 september 2013 på Narvavägen i Stockholm. Tillgreppet innebar skada.

Brottet bör bedömas som grovt eftersom det avsett föremål av betydande värde, att föremålen var av stort värde för målsäganden och att Barbara Jarl stulit från en närstående, i hans bostad.

Barbara Jarl begick gärningen med uppsåt att stjäla.

Lagrum: 8 kap. 4 § brottsbalken i sin lydelse före 1 juli 2017

I anslutning till åtalspunkten 1 har åklagaren vidare framställt ett särskilt yrkande att i beslag tagna silverljusstakar ska utges till Björn Lindman.

2. MORD, GROV STÖLD och STÖLD (5000-K806571-18, 5000-K297219-18, 5000-K297470-18)

a/ Barbara Jarl har berövat Ove Dolk livet genom att förgifta honom med cyanid. Det hände i Dolks bostad den 17 februari 2018 på Furusundsvägen i Norrtälje kommun.

Barbara Jarl begick gärningen med uppsåt.

b/ Barbara Jarl har olovligen tagit en förlovningsring värd ca 4500 kronor, en mobiltelefon Iphone 8 värd ca 8000 kronor och en klocka av okänt värde (sannolikt en Rolex-kopia) som tillhörde Ove Dolk/dödsboet. Det hände den 17-18 februari 2018 i Dolks bostad i Furusund, Norrtälje kommun. Tillgreppet innebar skada.

Brottet bör bedömas som grovt eftersom tillgreppet skedde när Ove Dolk varit döende eller kort tid efter att han avlidit.

c/ Barbara Jarl har olovligen tagit en TV, en el-cykel och träningsredskap till ett sammanlagt okänt värde, som tillhörde Dolks dödsbo. Det hände den 19 februari 2018 i Dolks fastighet i Furusund, Norrtälje kommun. Tillgreppet innebar skada.

d/ Barbara Jarl har olovligen tagit sex pennor, Caran Dache, värda ca 13 500 kronor sammanlagt och en ny klocka Guess av okänt värde, som tillhörde Ove Dolks dödsbo. Det hände den 19 februari 2018 i butiken Dolks guld på Hantverkargatan i Stockholm. Tillgreppet innebär skada.

e/ Barbara Jarl har olovligen tagit en container värd ca 12 000 kronor, möbler av okänt värde, nio tavlor värda ca 10 000 kronor sammanlagt och fyra sommardäck till personbil Mercedes av okänt värde samt fyra däck till personbil Ford. Containern tillhörde Peter Kunc och det övriga tillhörde dödsboet efter Ove Dolk. Det hände den 9 mars 2018 på Dolks fastighet i Furusund, Norrtälje kommun. Tillgreppet innebär skada.

Barbara Jarl begick stöldgärningarna med uppsåt att stjäla.

Lagrum: 3 kap. 1 §, 8 kap. 1 § och 8 kap. 4 § brottsbalken

Åklagaren har i anslutning till åtalspunkten 2 vidare framställt följande särskilda yrkanden;

Att i beslag tagna cyanidpreparat förklaras förverkade.

Att i beslag tagna förlovningsring och Rolexklocka (kopia) ska utges till Dolks dödsbo.

Att i beslag tagen el-cykel med tillhörande cykelnöckel ska utges till Dolks dödsbo.

Att i beslag tagna pennor och Guessklocka ska utges till Dolks Guldsmeds AB konkursbo.

Att i beslag tagna nio tavlor (med emballage) ska utges till Dolks dödsbo.

Skadeståndsyrkanden

Målsäganden Loise Dolk har i anslutning till åtalspunkt 2 yrkat skadestånd av Barbara Jarl Sandelius med 75 000 kr för sveda och värk jämte ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen från den 17 februari 2018 till dess full betalning sker.

Målsäganden Ricard Dolk har i anslutning till åtalspunkt 2 yrkat skadestånd av Barbara Jarl Sandelius med 75 000 kr för sveda och värk jämte ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen från den 17 februari 2018 till dess full betalning sker.

Målsäganden Viktor Dolk har i anslutning till åtalspunkt 2 yrkat skadestånd av Barbara Jarl Sandelius med 75 000 kr för sveda och värk jämte ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen från den 17 februari 2018 till dess full betalning sker.

Målsäganden Karin Dolk har i anslutning till åtalspunkt 2 yrkat skadestånd av Barbara Jarl Sandelius med 75 000 kr för sveda och värk jämte ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen från den 17 februari 2018 till dess full betalning sker.

Dödsboet efter Ove Dolk har i anslutning till åtalspunkt 2 yrkat skadestånd av Barbara Jarl Sandelius med 28 458 kr avseende begravningskostnader jämte ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen från den 17 februari 2018 till dess full betalning sker.

Inställning

Barbara Jarl Sandelius har förnekat brott avseende båda åtalpunkterna. Barbara Jarl Sandelius har bestritt målsägandenas skadeståndsyrkanden. Beträffande yrkandet om sveda och värk har ett belopp om 50 000 kr vitsordats som skäligt i och för sig. Begärd ersättning för begravningskostnader har vitsordats. Barbara Jarl Sandelius har inte haft någon erinran mot de särskilda yrkandena avseende åtalpunkten 1 och 2.

Åtalspunkt 1 grov stöld

Björn Lindman har berättat i huvudsak följande. Silverljusstakarna som han fått av sin far hade han placerade på ett bord i sin bostad. Ljustakarna är värdefulla och han har tidigare fått ljusstakarna värderade av Jan Ribbhagen. Barbara Jarl Sandelius var med honom vid det tillfället. Ett liknande par har sålts för 245 000 kr. Barbara Jarl Sandelius visste var ljusstakarna fanns. I samband med att Barbara Jarl Sandelius var hemma hos honom vid ett tillfälle försvann ljusstakarna. Barbara Jarl Sandelius måste ha tagit ljusstakarna medan han var ute i köket. Han gjorde en

polisänmälan. Vid flera tillfällen har han sagt till Barbara Jarl Sandelius att hon ska lämna tillbaka ljusstakarna. Han har även sagt till henne att hon inte kan sälja ljusstakarna i Sverige eftersom de är så unika. Han skulle aldrig ge eller låna ut de värdefulla ljusstakarna till Barbara Jarl Sandelius kulturcentrum där människor kommer och går. Ljusstakarna är arvegods och har ett stort värde för honom.

Barbara Jarl Sandelius har berättat i huvudsak följande. Hon har inte tagit silverljusstakarna utan fått dessa i gåva av Björn Lindman. Björn Lindman gav henne silverljusstakarna för att ha som inredning på kulturcentret. När Björn Lindman överlämnade silverljusstakarna sa han till henne att de var en gåva. Det stämmer att Björn Lindman ringt henne och frågat om ljusstakarna men hon har inte sagt till honom att hon har dessa eftersom han vet om att hon fått dessa i gåva och att han bara ringde för att bråka. Hon hade ljusstakarna i Per Sandelius bostad. Hon har inte varit med Björn Lindman vid någon värdering.

Tingsrätten gör följande bedömning.

Av beslagsprotokollet framgår att silverljusstakarna påträffats i den lägenhet som Barbara Jarl Sandelius bodde i fram tills hon frihetsberövades. Barbara Jarl Sandelius har uppgett att hon fått silverljusstakarna i gåva av Björn Lindman att ha på kulturcentret. Björn Lindman har uppgett att han varken skulle ge bort värdefulla silverljusstakartill till Barbara Jarl Sandelius eller låta dessa stå på en plats där det rör sig mycket människor. Barbara Jarl Sandelius har utan lov tagit ljusstakarna från honom i hans bostad. Vittnet Thorsten Lundquist har berättat att Barbara Jarl Sandelius bett honom om hjälp med att sälja ljusstakarna utomlands eftersom hon inte ville sälja dem i Sverige. Tingsrätten anser att Björn Lindman framstår som trovärdig och att hans uppgifter är tillförlitliga. Det saknas anledning att befara att Björn Lindman skulle ha anledning att beskylla Barbara Jarl Sandelius för något denne inte gjort. Genom Björn Lindmans uppgifter i förening med övrig utredning är Barbara Jarl Sandelius invändning att hon fått silverljusstakarna i gåva

motbevisad. Vid en samlad bedömning anser tingsrätten att det är ställt utom rimligt tvivel att Barbara Jarl Sandelius olovligen tagit silverljusstakarna från Björn Lindmans bostad.

Vad gäller värdet på silverljusstakarna har Jan Ribbhagen berättat att silverljusstakarna idag är värda ca 200 000 kr och att de kan ha varit värda 250 000 kr när de stals år 2013. Det saknas anledning att ifrågasätta Jan Ribbhagens uppgifter avseende ljusstakarnas värde. Silverljusstakarna har tillgripits från Björn Lindmans bostad. Mot bakgrund av dessa omständigheter är gärningen att bedöma som grov stöld och Barbara Jarl Sandelius ska dömas för detta brott.

Åtalspunkt 2a mord

Allmänna utgångspunkter

I denna åtalspunkt saknas direkt bevisning, t ex åsyna vittnen, DNA, fingeravtryck mm. Åklagaren, som har bevisbördan, bygger åtalet på indicier vilket ökar kravet på att bevisningen är tillräcklig för en fällande dom. Det krav som uppställs är att det genom åklagarens bevisning ska vara ställt utom rimligt tvivel att den tilltalade utifrån åklagarens gärningsbeskrivning begått den åtalade gärningen. Enligt gällande praxis krävs för en fällande dom att åklagarens utredning är robust och att det som motsäger åklagarens utredning är orimligt.

Utredningen

Åklagaren har i målet åberopat förhör med 25 målsäganden och vittnen, skriftlig bevisning, uppspelning av ljudfiler samt därutöver även i stor omfattning hänfört sig till övrig utredning. Tingsrätten kommer i domen endast att beskriva de delar av utredningen som tingsrätten anser är avgörande för tingsrättens dom, innefattande utsagor, skriftlig bevisning och ej ifrågasatt utredningsmaterial.

Bakgrund

Ove Dolk avled den 17 februari 2018 i sitt hus på Furusundsvägen. Ove Dolk var 57 år vid dödsfallet. Han ägde Dolks Guld AB som hade verkstad och butik på Hantverkargatan i Stockholm. Ove Dolk var skild från Lena Dolk och hade tre barn med henne Loise Dolk, Ricard Dolk och Viktor Dolk. Under 2016 träffades Ove Dolk och Barbara Jarl Sandelius. Barbara Jarl Sandelius är ursprungligen från Cuba, där hon har sina släktingar. Hon bor sedan många år i Sverige och är svensk medborgare. Hon höll kontakt med sin släkt i Cuba och besökte dem på Cuba de senaste åren. Ove Dolk och Barbara Jarl Sandelius inledde en relation under 2017 och förlovade sig sommaren 2017. Barbara Jarl Sandelius hade vissa problem med sin ekonomi, vilket Ove Dolk hjälpte henne med men som medförde att även han fick vissa problem med sin ekonomi.

Ove Dolk arbetade som guldsmed i sitt bolag. I sin butik hade han två flaskor och en burk som alla innehöll cyanid, vilket är vanligt förekommande som kemikalier vid färdigställandet av guld hos guldsmeder. Förutom Ove Dolk hade hans tidigare fru och dotter till och från arbetat i bolaget. Även Barbara Jarl Sandelius hade ibland arbetat i bolaget.

Ove Dolk och Barbara Jarl Sandelius hyrde sommaren 2017 en lokal på Tegnergatan i Stockholm. De iordningsställde ett övernattningsrum i lokalen, som de använde till och från för övernattningar. Barbara Jarl Sandelius aktiebolag, Jarl Publishing AB, stod som hyresgäst på hyresavtalet. De planerade att sälja lokalen i början av 2018.

Vad hände den 17 februari 2018?

Den 17 februari 2018 befann sig Ove Dolk och Barbara Jarl Sandelius i Ove Dolks hus på hans fastighet på Furusund.

Fredrik Sjöblom och Alexandra Wik: Fredrik Sjöblom och hans dåvarande partner Alexandra Wik befann sig till och från på sin fastighet denna dag. Vid ca 14-tiden besökte Fredrik Sjöblom Ove Dolk och Barbara Jarl Sandelius i Ove Dolks hus, varvid Fredrik Sjöblom återlämnade en lånad resväska och berättade om sin resa till USA. I samband därmed drack Ove Dolk och Fredrik Sjöblom viss alkohol. Enligt Fredrik Sjöblom var det måttligt med alkohol och han uppfattade att Ove Dolk var glad och nöjd, som han alltid brukar vara.

Ca kl 16 talade Ove Dolk i telefon med Fredrik Sjöblom för att berätta att han renoverat några fyrhjulingar. Enligt Fredrik Sjöblom var Ove Dolk då som vanligt på gott humör.

Ca kl 18.30 ringde Barbara Jarl Sandelius och bad om hjälp att ta hand om Ove Dolk då han enligt henne var berusad. Fredrik Sjöblom gick då ned till Ove Dolks hus. Ove Dolk satt vid matbordet och hade huvudet mot köksbordet. Barbara Jarl Sandelius sa att Ove Dolk druckit för mycket under dagen och att han var så full att varken han själv eller hon kunde ta hand om honom. Även Fredrik Sjöblom uppfattade Ove Dolk som så berusad att det var svårt att få kontakt med honom. Barbara Jarl Sandelius bad om hjälp att flytta Ove Dolk till sovrummet. Med viss hjälp av Barbara Jarl Sandelius, stöttade/bar han Ove Dolk från köksbordet till sängen i sovrummet på nedre plan. I samband därmed bajsade Ove Dolk på sig. Han uppfattade att Ove Dolk sluddrade något, men att han inte kunde höra vad han sa. Barbara Jarl Sandelius avböjde att han skulle hjälpa henne att duscha av Ove Dolk.

Ca kl 23 ringde Barbara Jarl Sandelius till Alexandra Wik, och sa att Ove Dolk inte andades och bad att de skulle komma och hjälpa henne. De sprang direkt till sovrummet och uppfattade då att Ove Dolk var kall och inte andades.

Fredrik Sjöblom och Alexandra Wik hjälptes åt att ringa 112 och att med hjälp av SOS Alarm ge Ove Dolk hjärtkompressioner i väntan på ambulanshjälp. I samband

med att ambulanshelikoptern anlände vid ca kl 23.10 kunde ambulanspersonalen konstatera att Ove Dolk var död.

Vid ca kl 02.30 kom en jourläkare som dödförklarade Ove Dolk. Hon frågade Barbara Jarl Sandelius om hon ville att Ove Dolk skulle obduceras, vilket Barbara Jarl Sandelius avböjde. Alexandra Wik blev då upprörd då hon ansåg att Ove Dolks barn måste få reda på dödsorsaken.

Barbara Jarl Sandelius: Ove Dolk höll på med en motorcykel under dagen. Han drack så mycket alkohol under dagen (öl, vin och starksprit) att han raglade. De åt mat tillsammans vid 18-tiden. Efter maten satt Ove Dolk vid köksbordet då hans huvud föll ned på köksbordet. Hon ringde Fredrik Sjöblom som hjälpte henne med att leda Ove Dolk till sängen. Han bajsade på sig när de ledde honom till sängen. Detta hade hänt tidigare. Hon ville inte hjälpa Ove Dolk då han skulle lära sig att inte dricka så mycket alkohol. Därefter såg hon på TV och märkte först ca kl 22.50 att han inte andades. Hon ringde då Alexandra Wik och bad att hon och Fredrik Sjöblom skulle komma till henne, vilket de gjorde. Dessa ringde 112 och försökte att med hjälp av SOS Alarm ge Ove Dolk Hjärt- och lungräddning. Därefter kom en ambulanshelikopter vars personal konstaterade att han var död. Hon har inte nekat obduktion. Hon har efter middagen inte använt Ove Dolks telefon. Den hade han tappade bort tidigare under dagen.

Teknisk bevisning: kl 18.56 ringer någon från Ove Dolks telefon till Cuba. kl 19.17 överförs ca 30 fotografier från Ove Dolks telefon till Barbara Jarl Sandelius telefon. kl 04.15 skapas anteckningen Muerte de Ove i Barbara Jarl Sandelius telefon. kl 04:27 skickar Barbara Jarl Sandelius ett mejl till sin syster där hon skrev att Ove Dolk dog för exakt åtta timmar sedan. Barbara Jarl Sandelius har både före och efter att Ove Dolk avled vid flera tillfällen sökt på internet om gifter, giftmord och om giftmord gick att upptäcka samt sökt på leverantör av cyanid.

Tingsrättens bedömning av åklagarens utredning.

Ove Dolks cyanid i blodet

Ove Dolks familj begärde att han skulle obduceras, vilken utfördes av Rättsmedicinalverket. Vid denna obduktion var det svårt att fastställa någon entydig orsak till dödsfallet. Analysen blev att Ove Dolks hjärtkärlsjukdom i hög grad bidragit till dödsfallet.

Familjen var inte nöjd med obduktionsresultatet då de misstänkte att det fanns andra orsaker till dödsfallet. Med hjälp av en försäkringstjänsteman begärde familjen en ny analys av obduktionen innefattande att även andra substanser skulle spåras, bl a cyanid. Polisen accepterade detta och en ny analys gjordes, vilken utfördes av samma läkare som tidigare, bl a vittnet överläkaren Katharina L Sjölin. Vid den andra analysen fann man bl a 2.4 mg/g cyanid och 0,47 promille alkohol i lårblodet. Enligt Katharina L Sjölin var koncentrationen cyanid så hög att den motsvarade en dödlig dos vilket i Rättsmedicinverkets skala innebar att resultatet ”talade starkt för” att cyaniden var dödsorsaken. Beskrivningen ”talar starkt för” är det näst högsta alternativet på Rättsmedicinalverkets skala, och innebär att sannolikheten för alternativ är liten. Katharina L Sjölin har själv aldrig använt det högsta alternativet på skalan och känner ej till om det högsta alternativet på skalan någonsin använts. Alkoholhalten, som var låg, hade enligt Katharina L Sjölin ingen inverkan på dödsfallet. Hon konstaterat att det visserligen fanns vissa andra skador, t ex beträffande hjärta och kranskärl, men konstaterade att dessa skador inte var färska och därför inte hade någon betydelse för dödsfallet. Att Ove Dolk hade opererat bort en stor del av magsäcken hade en enligt Katharina L Sjölin inte annan betydelse för dödsfallet än att operationen något kan ha senarelagt tidpunkten för dödsfallet. Varken Ove Dolks användande av blodtrycksmediciner eller Viagra har enligt henne haft någon påverkan för dödsfallet.

Rättsläkare Carl Söderberg har upprättat ett rättstoxikologiskt yttrande och vittnat och beskrivit att om cyanid intas som gas eller genom injektion så dör personen mycket snabbt. Om cyaniden tillförs genom huden, vilket troligtvis bara sker i industrimiljö, tar det längre tid. Det vanligaste och troligaste är att cyaniden tillförs oralt genom mat eller dryck. I sådant fall inträder dödsfallet relativt snabbt, men kan ta några timmar beroende på omständigheterna. Då Cyanid försvinner relativt snabbt ur kroppen, inom mellan ca 3 – 10 timmar, kan det inte lagras i blodet någon längre tid.

Tingsrätten anser att åklagaren styrkt att Ove Dolk avled av den cyanid han hade i sitt blod. Barbara Jarl Sandelius har varken ingett eller framfört någon skriftlig bevisning eller åberopat några egna vittnen som motsäger åklagarens utredning i denna del. Hon har genom sin försvarare ifrågasatt om den metod som användes för att bedöma om cyanidhalten var en dödlig dos, om metoden var tillräckligt säker ävensom vilken cyaniddos som krävs för en dödlig dos. Vidare har det ifrågasatts om dödsorsaken kan ha berott på något annat än cyanid. Även om dessa frågeställningar framförts anser tingsrätten att de inte är tillräckligt belysta för att de ska kunna anses ge ett tvivel om dödsorsaken, tvärtom får de i avsaknad av presenterad vetenskap i förhållande till Rättsmedicinalverkets utredning och slutsatser, anses vara orimliga och att den dödsorsak som Rättsmedicinalverket kommit fram till är ställd utom rimligt tvivel.

Hur fick Ove Dolk cyanid i blodet?

Som framgår ovan kan cyanid inte under någon längre tid, i var fall inte under dagar, lagras i kroppen. Vid vittnesförhøret med guldsmeden Hans Eric Olenfalk framkom att guldsmeder mycket väl känner till riskerna med cyanid och att om huden kommer i direktkontakt med cyanid så räcker det med att noggrant skölja bort cyaniden. Tingsrätten delar åklagarens påstående att cyaniden i blodet inte kommer från hans yrke som guldsmed.

Barbara Jarl Sandelius har vid huvudförhandlingen ofta avböjt att svara på åklagarens frågor, men svarat på vissa frågor. Hon har vidgått att hon och Ove Dolk var tillsammans i huset från ca kl 18 fram till att han avled. Hon har varken vid dödsfallsdagen eller senare själv sagt något om att Ove Dolk begått självmord eller att det befunnit sig någon annan person i huset efter Fredrik Sjöbloms besök vid 14-tiden.

I åklagarens utredning har inget framkommit som talar för att cyaniden i blodet berott på att Ove Dolk begått självmord. Tvärtom så framgår det att Ove Dolk rent allmänt var en glad person, men viktigast är hur hans sinnesstämning var dagen då han avled. Grannen Fredrik Sjöblom träffade Ove Dolk ca kl 14 och talade med honom per telefon ca kl 16. Fredrik Sjöblom uppfattade att Ove Dolk vid båda tillfällena var glad och trevlig, ”som vanligt”. Ove Dolk hade samma dag iordningställt s k fyrhjulingar bl a för att hans barnbarn inom kort skulle komma på besök. Något avskedsbrev fanns inte.

Tidsaxeln mellan Ove Dolks telefonsamtal med Fredrik Sjöblom och när Barbara Jarl Sandelius ringer efter hjälp är bara ett par timmar, under vilken tid Barbara Jarl Sandelius befunnit sig i Ove Dolks hus. Tingsrätten anser att åklagarens utredning visar att Ove Dolk inte begått självmord.

Tingsrätten delar åklagarens uppfattning om att Ove Dolk inte fått cyaniden i blodet av misstag eller genom en olycka då det inte finns något som stöder detta, att den tid som detta skulle skett är kort samt då Barbara Jarl Sandelius inte sagt något om detta. Av samma skäl anser tingsrätten att åklagaren genom sin utredning visat att det inte funnits någon annan person som överfört cyanid till Ove Dolk.

Även i dessa fall saknas motbevisning och ifrågasättanden som uppfyller kravet på att tvivel uppstår, varför tingsrätten anser att åklagarens utredning visar att cyaniden i Ove Dolks blod varken beror på hans arbete som guldsmed, att han begått

själv mord eller att det skett genom en olycka. Ej heller i denna del har Barbara Jarl Sandelius lagt fram någon motbevisning eller åberopat några vittnen eller pekat ut någon trolig gärningsman. Hon har bara nekat till gärningen. Utifrån åklagarens utredning anser tingsrätten att det är orimligt att någon annan begått brottet. Det som återstår att bedöma i denna del är om det finns rimligt tvivel om att Barbara Jarl Sandelius förgiftat Ove Dolk med cyanid?

Är det Barbara Jarl Sandelius som förgiftat Ove Dolk?

En utgångspunkt för åklagarens utredning är att Barbara Jarl Sandelius var den enda som var på plats vid händelsen. Även om det inte är klarlagt varifrån den cyanid som använts kom, så kan konstateras att Barbara Jarl Sandelius hade tillgång till Ove Dolks butik och möjlighet att använda den cyanid som fanns där. Hon har lämnat motstridiga uppgifter om händelseförloppet, som t ex att Ove Dolk var mycket berusad, vilket motsägs av obduktionen där det framgår att han hade 0,47 promille alkohol i blodet. Hon har vidare till vittnet Kent Lökke sagt att hon lagade mat när Ove Dolk satt vid bordet och föll ned i bordet, vilket inte överensstämmer med vad hon sagt till andra eller vid förhör. Någon, troligen hon själv, har efter att Ove Dolk förts till sängen från Ove Dolks mobiltelefon överfört ett stort antal fotografier, där hon själv syns på flera foton, till Barbara Jarl Sandelius telefon. Barbara Jarl Sandelius har vid ca 04.30-tiden på natten efter att Ove Dolk avled skickat ett mejl till sin syster på Cuba och meddelat att Ove Dolk var död sedan exakt 8 timmar, vilket innebar att döden skulle ha inträffat vid ca kl 20-21, att jämföra med att hon ringde efter grannarna först ca kl 23. Detta skulle i så fall innebära att det gick mer än två timmar efter Ove Dolks död innan hon kontaktade grannarna. Vidare har hon uppgivit att det var först vid 22.50-tiden som hon upptäckte att Ove Dolk inte andades. Detta innebär att hon varken undersökt Ove Dolks tillstånd eller ringt efter ambulans, vilket stöds av texten i hennes mejl till systemen om att Ove Dolk dog exakt åtta timmar före mejlet som skickades ca kl 04.30.

Barbara Jarl Sandelius har ansett att avsaknaden av motiv gör att hon inte begått gärningen. Hon påstår t ex att hon inte fått någon ekonomisk vinning för att begå brottet. Motiv är inget kriterium som krävs för att ett brott begåtts. Oavsett detta så kan konstateras att ett eventuellt ekonomiskt utfall i anledning av Ove Dolks dödsfall hade varit relativt begränsat då de inte var gifta och då Ove Dolks ekonomi var ansträngd. Dock hade Barbara Jarl Sandelius viss möjlighet att vid Ove Dolks bortgång sälja lokalen på Tegnergatan, då det var hennes bolag som stod som hyresgäst på lokalen och då det av åklagarens utredning framgår att avsikten var att sälja lokalen. Enligt Ove Dolks vänner tillika vittnen Kent Lökke, Stefan Pettersson och Sven-Erik Larsson, var det Ove Dolk som betalat kostnaderna för lokalen. Av utredningen framgår även att Ove Dolk förväntade sig att i vart fall få del av det belopp som lokalen skulle säljas för. Utöver ekonomi skulle eventuellt de problem som fanns i deras relation även kunna vara ett motiv. Tingsrätten anser att frågan om eventuellt motiv för gärningen eventuellt kan belasta Barbara Jarl Sandelius, men att frågan om motiv förelåg eller inte saknar avgörande betydelse i målet.

Utredningen i allmänhet visar att Barbara Jarl Sandelius vid ett flertal tillfällen uppenbart ljugit, t ex om sin utbildning, härkomst och sin ekonomi. Detta i samklang med hennes uppgifter om händelseförloppet den kväll när Ove Dolk avled, gör att Barbara Jarl Sandelius varken kan anses trovärdig eller tillförlitlig. Tingsrätten delar åklagarens uppfattning att Barbara Jarl Sandelius är den som berövat Ove Dolk livet genom att förgifta honom med cyanid. Förutom själva förnekandet har Barbara Jarl Sandelius inte lagt fram tillräcklig motbevisning, varken skriftlig eller genom vittnen. Tingsrätten anser därför att hennes förnekande av gärningen är orimlig och att det är ställt utom rimligt tvivel att det är Barbara Jarl Sandelius som berövat Ove Dolk livet genom att förgifta honom med cyanid.

Åtalspunkt 2b grov stöld

Förlovningsringen och klockan beslagtogs i ett värdeskåp i lokalen på Tegnergatan. Mobiltelefonen är inte återfunnen.

Barbara Jarl Sandelius har vitsordat att hon tog Ove Dolks förlovningsring efter att han avlidit och att den är hennes. Även klockan hävdar hon är hennes. Beträffande Ove Dolks mobiltelefon så tappade han bort den i snön den 17 februari 2018 och hon har varken sett eller rört telefonen därefter.

Barbara Jarl Sandelius har utan tillåtelse från Ove Dolk eller hans dödsbo tagit ringen och klockan till sitt värdeskåp på Tegnergatan. Av utredningen i åtalspunkt 2a ovan framgår att hon använt Ove Dolks mobiltelefon utan lov och att den därefter inte kunnat återfinnas. Då hon trots att hon kände till att all denna egendom tillhörde annan och att egendomen har ekonomiska värden, har Barbara Jarl Sandelius gjort sig skyldig till stöld, som bedöms vara av normalgraden.

Åtalspunkt 2c stöld

El-cykeln beslagtogs i Barbara Jarl Sandelius dåvarande bostad på Karlavägen. Träningsredskapen har identifierats som tillhöriga Ove Dolk efter att de flyttats från Furusund. TVn är inte återfunnen.

Barbara Jarl Sandelius anser att hon fick överta el-cykeln och själv köpt träningsredskapen. TVn hade hon köpt för egna pengar och var hennes. Hon monterade därför ned den när hon lämnade Furusund.

Barbara Jarl Sandelius har utan tillåtelse från Ove Dolks dödsbo tagit och bortfört cykeln och träningsredskapen och ska därför dömas för stöld av dessa föremål. I avsaknad av motbevisning ogillas åklagarens yrkande avseende TVn.

Åtalspunkt 2d stöld

Sex pennor Caran Dache och en klocka Guess beslagtogs i ett värdeskåp i lokalen på Tegnergatan.

Barbara Jarl Sandelius hävdar att hon köpt dessa pennor för att sälja dem i guldbutiken. Hon flyttade därför pennorna från butiken till lokalen på Tegnergatan. Barbara Jarl Sandelius har inte uttalat sig om klockan.

Barbara Jarl Sandelius har utan tillåtelse från Ove Dolks dödsbo tagit och bortfört klockan och ska därför dömas för stöld av klockan. Beträffande pennorna så hävdar hon att hon köpt dem för att sälja dessa och att de var hennes. I avsaknad av motbevisning ogillas åklagarens yrkande avseende pennorna.

Åtalspunkt 2e stöld

Containern hade hyrts av Ove Dolk. Barbara Jarl Sandelius har efter att Ove Dolk avlidit upprättat falska dokument om att hon övertagit containern från Ove Dolk när han levde. Hon har därefter flyttat containern och erbjudit den som motprestation vid flytten av containern. I samband med flytten av containern tog hon med fyra sommardäck till en Mercedes och fyra däck till en Ford. Hon har även flyttat fem tavlor till sin dåvarande bostad på Karlavägen. Fyra tavlor fanns i lokalen på Tegnergatan.

Barbara Jarl Sandelius hävdar att hon fått alla tavlorna av Ove Dolk utom en som har hon målat själv. Hon har ingen uppfattning om containern och däckerna.

Genom att flytta och som Stig Nilsson vittnat om erbjuda containern som betalning har Barbara Jarl Sandelius gjort sig skyldig till stöld. Likaså beträffande tavlorna på Karlavägen. Beträffande tavlorna på Tegnergatan så disponerade även Ove Dolk

lokalen. Tingsrätten anser att det saknas motbevisning avseende tavlorna på Tegnergatan och att åtalet ska ogillas i den delen. Beträffande Mercedesdäcken så tillhörde dessa leasingbolaget, varför åtalet ogillas även i den delen. Barbara Jarl Sandelius döms hon för stöld avseende Forddäcken.

Påföljd

Barbara Jarl Sandelius döms för mord, vilket är ett mycket allvarligt brott. Då inget framkommit om att hon lider av någon psykisk sjukdom eller störning ska hon dömas till ett långt fängelsestraff. Utgångspunkten för ett fängelsestraff vid mord är 14 år. I målet har framkommit att Barbara Jarl Sandelius måste ha planerat sitt mord, vilket gör att hennes straff blir högre än normalgraden. Då cyanid verkar fort i kroppen och i avsaknad av utredning om vilket lidande Ove Dolk utsatts för samt utifrån gällande praxis, föranleder Barbara Jarl Sandelius agerande inte ett straff på livstid. Med beaktande av detta och den grova stölden och stöldbrotten bestämmer tingsrätten påföljden till fängelse i 16 år

Skadestånd

Loise Dolk, Ricard Dolk, Viktor Dolk och Karin Dolk har yrkat att Barbara Jarl Sandelius till var och en av dem ska betala 75 000 kr avseende sveda och värk för förlust av nära anhörig. På beloppen har de yrkat ränta enligt 6 § räntelagen från den 17 februari 2018 till dess betalning sker. Som grund för yrkandena har de angett att var och en dem till följd av brottsligheten utsatts för fysiskt och psykiskt lidande av sådan intensitet är berättigade till ersättning med yrkat belopp.

Barbara Jarl Sandelius har bestritt yrkandena och vitsordats ett belopp om 50 000 kr som skäligt i och för sig.

Eftersom Barbara Jarl Sandelius ska dömas för att uppsåtligen ha berövat Ove Dolk livet är hon skyldig att betala skadestånd till de av hans närstående som omfattas av den skadeståndsberättigande kretsen, dvs. föräldrar och barn. Högsta domstolen har

i NJA 2017 s. 1208 fastslagit att schablonbeloppet avseende sveda och värk till följd av anhörigs död vid uppsåtligt dödande uppgår till 60 000 kr. Det har i målet inte lagts fram någon utredning som ger anledning att göra avsteg från schablonbeloppet. Barbara Jarl Sandelius ska således betala skadestånd med 60 000 kr jämte ränta på beloppet till var och en av Loise Dolk, Ricard Dolk, Viktor Dolk och Karin Dolk.

Dödsboet efter Ove Dolk har yrkat att Barbara Jarl Sandelius ska betala 28 458 kr avseende begravningskostnader jämte ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen från den 17 februari 2018 till dess betalning sker. Som grund för yrkandet har angetts att dödsboet till följd av brottsligheten drabbats av ekonomisk skada motsvarande yrkat belopp.

Barbara Jarl Sandelius har vitsordat beloppet.

Eftersom Barbara Jarl Sandelius döms för brott är hon skyldig att ersätta de kostnader som dödsboet drabbats av i anledning av brottsligheten. Beloppet är vitsordat och Barbara Jarl Sandelius ska betala skadestånd till dödsboet efter Ove Dolk med 28 458 kr jämte ränta.

Övrigt

Beträffande yrkade arvoden så är de yrkanden som tidigare målsägandebiträde och offentliga försvarare framställt skäliga. Dessa ersattes i relativt tidigt stadium av det målsägandebiträde och den offentliga försvarare som varit med den längsta tiden, som tagit del av förundersökningen och deltagit vid huvudförhandlingen. Deras arvoden är höga och har tillstyrkts av åklagaren mot bakgrund av målets omfattning. En person som misstänks och åtalas för mord har som huvudregel rätt att själv välja den advokat inom Sverige man vill anlita som offentlig försvarare. Förutom att målet varit omfattande så har det även varit krävande inte minst mot bakgrund av att det i princip varit ett rent indiciemål med omfattande bevisning och

en tilltalad som är ostraffad. Mot bakgrund av målets speciella karaktär godkänns de yrkade arvoden.

Eftersom Barbara Jarl Sandelius döms för brott med fängelse i straffskalan ska hon förpliktas att utge lagstadgad avgift till brottsofferfonden.

Barbara Jarl Sandelius döms nu för ett brott med minst tio års fängelse i straffskalan. Eftersom det inte är uppenbart att skäl för häktning saknas samt då det finns risk att hon fortsätter sin brottsliga verksamhet ska hon därför kvarbli i häkte till dess domen i ansvarsdelen vinner laga kraft mot henne.

Särskilda yrkanden

De särskilda yrkandena som vitsordats och är lagligen grundade bifalls.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 1 (TR-01)

Överklagande, ställt till Svea hovrätt, ska inges in till tingsrätten **senast den 24 juni 2019**.

Sten Burman

Avräkningsunderlag, se bilaga



Underlaget avser

Person-/samordningsnummer/födelsetid 19640508-1800	Datum för dom/beslut 2019-06-03
Efternamn Jarl Sandelius	Förnamn Barbara

Personen har under en sammanhängande tid av minst 24 timmar varit frihetsberövad* i Sverige eller utomlands med anledning av brott som prövats i målet eller som påföljden avser. Frihetsberövandet har ägt rum under nedan angivna tider.

*på sätt som avses i 2 § lagen (2018:1250) om tillgodoräknande av tid för frihetsberövande

Frihetsberövad

Frihetsberövandet hävt/upphört/avbrutet
(lämna tomt för ett frihetsberövande som pågår)

2018-10-02	2018-10-04
2018-10-22	

Samtidig verkställighet av påföljd i annat mål

- ☐ Kriminalvården har underrättat domstolen om att personen har påbörjat verkställighet eller har verkställt påföljd i annat mål under den tid som han eller hon varit berövad friheten (2–4 §§ förordning (2019:96) om tillgodoräknande av tid för frihetsberövande).

Tidigare frihetsberövanden av betydelse för avräkningen

- ☐ Domstolen har i avgörandet helt eller delvis undanröjt påföljden i tidigare dom, beslut eller strafföreläggande, och det finns uppgifter om frihetsberövanden i tidigare meddelade domar, beslut eller avräkningsunderlag som har betydelse för avräkningen.

Observera: När domstolen lämnar domen/beslutet eller domsbeviset till Kriminalvården ska tidigare domar/beslut med eventuella avräkningsunderlag och avräkningsunderlag enligt 12 a § strafföreläggandekungörelsen bifogas, om det finns uppgifter där som har betydelse för avräkningen (3 § 4 förordningen (1990:893) om underrättelse om dom i vissa brottmål, m.m.).

Underskrift

Namnförtydligande

Postadress

Box 5
761 21 Norrtälje

Besöksadress

Astrid Lindgrens
gata 7

Telefon

0176-768 00

Telefax

0176-768 35

E-post: norrtalje.tingsratt@dom.se
www.norrtaljetingsratt.domstol.se

Expeditionstid

måndag - fredag
08:30-16:00



Hur man överklagar

Dom i brottmål, tingsrätt

TR-01

Vill du att domen ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Ditt överklagande ska ha kommit in till domstolen inom 3 veckor från domens datum. Sista datum för överklagande finns på sista sidan i domen.

Överklaga efter att motparten överklagat

Om ena parten har överklagat i rätt tid, har den andra parten också rätt att överklaga även om tiden har gått ut. Det kallas att anslutningsöverklaga.

En part kan anslutningsöverklaga inom en extra vecka från det att överklagandetiden har gått ut. Ett anslutningsöverklagande måste alltså komma in inom 4 veckor från domens datum.

Ett anslutningsöverklagande upphör att gälla om det första överklagandet dras tillbaka eller av något annat skäl inte går vidare.

Så här gör du

1. Skriv tingsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att hovrätten ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis.

Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.

Vill du ha nya förhör med någon som redan förhörts eller en ny syn (till exempel besök på en plats), ska du berätta det och förklara varför.

Tala också om ifall du vill att målsäganden ska komma personligen vid en huvudförhandling.

4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.
Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till tingsrätten. Du hittar adressen i domen.

Vad händer sedan?

Tingsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar tingsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till hovrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning, kan även hovrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i hovrätten

När överklagandet kommer in till hovrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

När krävs det prövningstillstånd?

Brottmålsdelen

I brottmålsdelen behövs prövningstillstånd i två olika fall:

- Den åtalade har dömts enbart till böter.
- Den åtalade har frikänts från ett brott som inte har mer än 6 månaders fängelse i straffskalan.

Skadeståndsdelen

Det krävs prövningstillstånd för att hovrätten ska pröva en begäran om skadestånd. Undantag kan gälla när en dom överklagas i brottmålsdelen, och det är kopplat en begäran om skadestånd till brottet. Då krävs inte prövningstillstånd för skadeståndsdelen om

- det inte krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen eller om
- hovrätten meddelar prövningstillstånd i brottmålsdelen.

Beslut i övriga frågor

I de mål där det krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen (se ovan), krävs det också prövningstillstånd för sådana beslut som bara får överklagas i samband med att domen överklagas. Beslut som kan överklagas särskilt kräver inte prövningstillstånd.

När får man prövningstillstånd?

Hovrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att tingsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om tingsrätten har dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med tingsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i domen.

Mer information finns på www.domstol.se.



Underlaget avser

Person-/samordningsnummer/födelseid 19640508-1800	Datum för dom/beslut 2019-08-23
Efternamn Jarl Sandelius	Förnamn Barbara

Personen har under en sammanhängande tid av minst 24 timmar varit frihetsberövad* i Sverige eller utomlands med anledning av brott som prövats i målet eller som påföljden avser. Frihetsberövandet har ägt rum under nedan angivna tider.

*på sätt som avses i 2 § lagen (2018:1250) om tillgodoräknande av tid för frihetsberövande

Frihetsberövad

Frihetsberövandet hävt/upphört/avbrutet
(lämna tomt för ett frihetsberövande som pågår)

2018-10-02 2018-10-22	2018-10-04
--------------------------	------------

Samtidig verkställighet av påföljd i annat mål

- ☐ Kriminalvården har underrättat domstolen om att personen har påbörjat verkställighet eller har verkställt påföljd i annat mål under den tid som han eller hon varit berövad friheten (2–4 §§ förordning (2019:96) om tillgodoräknande av tid för frihetsberövande).

Tidigare frihetsberövanden av betydelse för avräkningen

- ☐ Domstolen har i avgörandet helt eller delvis undanröjt påföljden i tidigare dom, beslut eller strafföreläggande, och det finns uppgifter om frihetsberövanden i tidigare meddelade domar, beslut eller avräkningsunderlag som har betydelse för avräkningen.

Observera: När domstolen lämnar domen/beslutet eller domsbeviset till Kriminalvården ska i vissa fall tidigare domar/beslut med eventuella avräkningsunderlag och avräkningsunderlag enligt 12 a § strafföreläggandekungörelsen bifogas, om det finns uppgifter där som har betydelse för avräkningen (3 § 4 och 27 § förordningen (1990:893) om underrättelse om dom i vissa brottmål, m.m.).

.....
Underskrift

.....
Namnförtydligande



Hur man överklagar hovrättens avgörande

Den som vill överklaga hovrättens avgörande ska göra det genom att skriva till Högsta domstolen. Överklagandet ska dock skickas eller lämnas till hovrätten.

Senaste tid för att överklaga

Överklagandet ska ha kommit in till hovrätten senast den dag som anges i slutet av hovrättens avgörande.

Beslut om häktning, restriktioner enligt 24 kap. 5 a § rättegångsbalken eller reseförbud får överklagas utan tidsbegränsning.

Om överklagandet har kommit in i rätt tid, skickar hovrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Högsta domstolen.

Prövningstillstånd i Högsta domstolen

Det krävs prövningstillstånd för att Högsta domstolen ska pröva ett överklagande. Högsta domstolen får meddela prövningsstillstånd endast om

1. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av Högsta domstolen eller om
2. det finns synnerliga skäl till sådan prövning, så som att det finns grund för resning, att domvilla förekommit eller att målets utgång i hovrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Överklagandets innehåll

Överklagandet ska innehålla uppgifter om

1. klagandens namn, adress och telefonnummer,
2. det avgörande som överklagas (hovrättens namn och avdelning samt dag för avgörandet och målnummer),
3. den ändring i avgörandet som klaganden begär,
4. de skäl som klaganden vill ange för att avgörandet ska ändras,
5. de skäl som klaganden vill ange för att prövningstillstånd ska meddelas, samt
6. de bevis som klaganden åberopar och vad som ska bevisas med varje bevis.

Förenklad delgivning

Om målet överklagas kan Högsta domstolen använda förenklad delgivning vid utskick av handlingar i målet, under förutsättning att mottagaren där eller i någon tidigare instans har fått information om sådan delgivning.

Mer information

För information om rättegången i Högsta domstolen, se www.hogstodomstolen.se